

Оние, които могат да плащатъ — тѣ дали грѣбъ Войникову, останалитѣ, които не могат да си закрѣпятъ и опинцитѣ — чупили вратитѣ, ако не имъ дадатъ билети „gratis“ — и нахлували въ салонитѣ: тѣ кръщали заедно съ гърмѣщитѣ актьори на сцената, викали заедно съ тѣхъ и аплодирали на всѣки викъ противъ грознитѣ мжчители. Богатитѣ, ако поради срамъ и зоръ сж посѣщавали — спали, или се прозѣвали. Защо? Много просто: Войниковата драма е отговаряла на настроението у всички, у които горѣло желание — часъ по-скоро да се ликвидира съ умразния режимъ, а никакъ не уйдисвала по гайдата на оние, които търсели миренъ животъ, защото, било при свобода или въ робство, тѣмъ е все широко около врата. Оние, които се борятъ противъ единъ старъ режимъ, щжтъ не щжтъ, самитѣ обстоятелства имъ налагатъ да нагодятъ всички културни срѣдства за борба къмъ своитѣ цѣли; оние, които плуватъ като бубрекъ въ лой и подъ ярема на султана и около скута на Виктория, тѣ отъ своя страна, щжтъ не щжтъ, сж принудени да вършатъ противното. Подобно нѣщо наблюдаваме и въ България и въ Ромжния къмъ българската литература и театроту отъ епохата, за която е дума на тая страница. Какво е струвало на Георгиевци и други — овци да си развалятъ кефа: че нѣкои разпалени глави, нехранимайковци, нѣматъ друга работа и се запрѣтнали нагорѣ — надолѣ да подготвятъ бунтове, какво имъ струва тѣмъ, благороднитѣ и високопоставени господа! Какво, най-сетнѣ, сж задължени тѣ да помагатъ на тие несрѣтници, които съ неблаго-разумието си, съ своитѣ „крайности“, могатъ да развалятъ идеалнитѣ смѣтки на хубавитѣ и почитани господа!... Проклѣти да сж идеитѣ ви, и театроту ви — изрѣкли добритѣ богаташи, и си заключили капиитѣ.

Този фактъ блѣсналъ на лице, чини ми се, прѣзъ сжщата 1868. година, когато „народното театро“ оби-